

# KARYBINIS ROKIŠKIS

(Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas)

17(84) | 1947 m. liepos 27 d. | Kaina 20 k.

## ŠAUNUSIS KARO JŪRŲ LAIVYNAS

Tarybinė Armija apginti Leningradą. Jis daug sprendžiamu smūgių sudavė priešui laikę jų puolimo ir miesto blokados, taip pat blokados nutraukimo ir priešo sutriuškinimo metu. Tarybiniai Jūreivai, jūrų lakūnai, artilleristai ir pėstininkai persimėti ir išvystė visa, kas yra vertinga, iš rusų laivyno amžiuje tradicijų. Karo metu laivynas atliko savo pareigą tarybinei Tėvynei.

Už nuopelnus Tėvynėl Džidžiame Tėvynės kare, tarybinė vyriausybė apdovanojo ordinai ir medailiai daugiau kaip 160 tūkstančių kilometrų jūros ir okeanai. Tarybuos Jūrų sienų ilgis - palai jūrų ir okeanus, viršija žemės rutulio diurias ilgi. Todėl ir TSRS nuotolų pajėgų sistemoje yra viena užima Karinio Laivynas, kuris kartu su tarybine Armija stovi socialinių valstybės interesų sargyboje.

Džidžių partija ir Tarybūliai, kurdama mūsų socialistinę valstybę, daug dėmesio skirpė ir į Karinio Jūrų Laivinos išvystymą. Greitai po Raudonosios Armijos sukūrimo, 11 m. vasario mén. 14 d. buvo paskelbtas dekretas apie Raudonojo Karinio Laivyno sėkmą. Jau pilletinio karo Raudonasis Jūrų Laivynas, kuris su visa Raudonaja Armija narsiai kovėsi su priešu, užindamas naujai susikūrusios vybinės santvarkos laisvę ir neplankausomybę.

Džidžių Tėvynės karo metu buvo Karinio Jūrų Laivynas, kuris socialinių industrijų keliu, stalininių penkmečių mūsų Jūrų sienos žymiai padidėjo. Tarybinės karo Jėgos gavo naujas vandens teritorijas ir uostus. Prieš mūsy šali iškilo nauji uždaviniai Karinio Jūrų Laivyno statybos srityje.

Draugas Stalinas sakė: „Tarybinė liudis nori matyti savo laivyną dar stipresni ir galingesnį. Mūsų liudis sukurs laivynus naujus kovinius laivus ir naujas bazes“.

Karinio Jūrų Laivyno Diena tarybinė liudis demonstruoja savo mellel Jūrai, savo karinėms Jūrų pajėgoms, savo nepalažiai vallai stovetį TSRS interesų sargyboje sausumoje ir Jūrų Laivyno, kuris aktyviai padėjo roje.

## Juoduplečiai pradėjo rugaplūtę

Saurinėje mūsų apskrities juje - Juodupės valsčiuje jau pradėti rugių kirtimo darbai. Šiame valsčiuje rugiplūtę išleido Onuško apylinkės darbo valstiečių; vlenu kartu į laukus buvo dešimtys valstiečių. Rugių darbas tuoju persimėtė Juodupės valsčiu: Sedeliū, Rethontū, Malneviū ir į kitas apylinkes. Šiuo metu valsčiuje

Tegyvuojant TSRS Karinio Jūrų Laivynas, budriai saugas taiką ir kūrybinį Tarybų liudis darbą!

## KARINIO JŪRŲ LAIVYNO DIENA

(Pasikalbėjimas su viceadmirolu J. Pantelejevu)

Liepos mén. 27 d. tarybinė Jūrų Laivynas buvo išaugę į pirmos rūšies kovinę jėgą. Nuo pirmosios ligi paskutiniuosios karo dienos mūsų laivynas aktyviai padėjo Tarybinėi Armijai triuškinti priešą. Mūsų laivynas išaugė į Nugalėjus prieš 1945 metais, Karinio Jūrų Laivyno Dieną.

dėl didysis Stalinas aukštai įvertino Jūrinių kovos veiksmus: „Laivynas iki galio įvykdė savo pareigą tarybinei Tėvynel“.

Tame pačiame įsakyme draugas Stalinas pasakė: „Tarybinė liudis nori matyti savo laivyną dar stipresnį ir galingsnes“.

Dabar, kada mūsų liudis pastukojančiai trūšiasi naujam pokariam, stalininiams penkmečiui įvykdyl, tarybiniai Jūrinių dėrba tollau, siekdami stiprinti laivyno karinę galia, patikimai saugoja šventas mūsų Tėvynės sienas ir Tarybu Sajungos valstybinius interesus.

Visa mūsų šalis atžymi Karinio Jūrų Laivyno Dieną, tarpusiai tradicinė švente.

Karinio Jūrų Laivyno Dieną tarybinė liudis mobilizuojasi savo valią ir energiją laivams, karo Jūrų bazėms statyti, karo Jūrinių kadrams paruošti, masyniams vandens sportui išvystyti bei karinėms Jūrų žinioms propaguoti jaunimo tarpe, Lenino - Stalino partijai vaduvaujant, mūsų liudis įvykdys šiuos uždavinius ir sugebės užtikrinti TSRS valstybinius interesus ir tarybinės šalies saugumą.



vai kovojo Barenco Jūroje ir Lediniuotame vandenyne, Baltijos ir Juodojoje Jūrose, Ramiajame vandenyne, daugybėje upių bei ežerų. Drauge su Jūrų aviacija tarybinis laivynas paskandino daugiau kaip 3.000 prieš laivų bei transportų. Jūrinių pėstininkų brigados džidžių kovojo visur, kur jas siūdavo vyriausiasis karluomenės vadas. Tėvynė aukštai įvertino karo Jūrinių kovos nuopelnus. Už kovos prieš fašistus parodyta šaunamų ir didvyriškumų 507 Jūriniams ir Jūrų lakūnams suteiktas Tarybu Sajungos Džidžių vardas. Iš viso per karą Jūrinių kovos nuopelnus įvykdė 300.000 vyriausybinių apdovanojimų.

## Ištešėjo įsipareigojimus

Ellē Pandėlio valsčiaus darbo valstiečių, kovodami dėl duotųjų savo įsipareigojimų - įvykdyl prieš nustatytą terminą metinius pieno priivalomuosius pristatymus - garbingai ištešėjo savo žodži. Valstiečiai drg. drg. Gaišūnas Juozas (Gudelių apyl. Gieneilių km.), Vaitiekūnas Antanas (Lebedžių apyl. ir km.), Jure-

vicius Leonas (Sriubiliškų apyl. Millūnų km.) ir Blažys Jonas (Sriubiliškų apyl. Gineilių km.)

Itemis skirtuosis metinius pieno paruošų planus jau pilnai įvykdė visu 100 proc. Nuo šių draugų stengiasi neatsilikti kiti, kaip, pav., Kliaulėnas Kazys (Lebedžių apyl. Namiškių km.) ir Tlindžiū-

lis Adolfas (Pandėlio apyl.), kurie įrgi jau įvykdė po 95 proc. šių paruošų plano.

Pieno paruošų vykdyme valsčių valstiečių - pirmųjų ellės šiamose valsčiųje, ypač jo paskirstose apylinkėse, diena iš dienos didėja,

„T. R.“ koresp.

## MTS vykdo sutartis

Rokiškio MTS, sudarusi su valstiečių ūkius pasiuntė keturias kertamąsias mašinas. Per gradiinių Javų derliaus nuėmimo, jau pilnai įsitraukė į darbus. Vien tik Kavoliškio MANP

valstiečių ūkius pasiuntė keturias kertamąsias mašinas. Per

Rugiaplūtės darbus sparčiai pirmąjį rugių kirtimo dieną šis punktas valstiečių ūkiuose nu-

pradėjo įvykti ir kiti MANP.

„T. R.“ koresp.

„T. R.“ koresp.

Partijos gyvenimas

## Pasiekimai ir trūkumai

VKP(b) CK vasario mėn. Plenumo nutarimas „Dėl priemonių žemės uklui pakelti po-kariniai laikotarpiai“ Rokiškio tarybinio ūkio pirminės partinės organizacijos buvo priimtais kaip kovinė darbo progra-ma. Šio istorinio nutarimo išvadymui praktikoje tarybinio ūkio komunistai nukreipė visą savo pirminės partinės organizacijos darbą. Pirmasis žingsnis šio istorinio nutarimo išvadymui buvo pradėtas nuo jo išaiškinimo visiems tarybinio ūkio darbininkams. Visuose tarybinio ūkio skyriuose, bendruose dirbančiuose susirinkimuose buvo plačiai išnagrinėjami visi nutarimo iškeltieji uždaviniai, ir sėkiningesniam jų išvadymui buvo priimti konkrečius įspareigojimai. Šiuose įspareigojimuose tarybinio ūkio dirbantieji pasidėdėjo žymiai išplėsti dirbamos žemės plotą, padidinti grūdinį kultūrų pasėlių plotus, išvystyti gyvulininkystę. Šiuo vienu įspareigojimui greitesniam ir tinkamiesniam išvadymui tarybinio ūkio dirbančių tarpe buvo plačiai išvystytas socialistinių lenktyniavimas. Rokiškio ir Panemunėlio tarybinio ūkio skyriuose aukštam derliui atsiekti buvo suorganizuotos aukštuoju derliaus grandys. Plačiai išvystyto politinio ašikinamojo darbo ir socialistinių lenktynių deka tarybinis ūkis prieš terminą atliko įrankių remonto darbus, tinkamai pravedę pavasario sėją. Panemunėlio tarybinio ūkio skyrius (vedėjas komunistas drg. Mikšėnas) pirmasis apskrityme baigė šienavimo darbus. Šio skyriaus laukuose užaugintas gausus derlius.

Pavyzdingai atliko visus pavasario sėjos ir šienapūtės dar-

bus Petrišiškio tarybinio ūkio skyrius (vedėjas komunistas drg. Mučinskas). Jo vadovaujanas ūkis ne tik kad išvadymui prisilimtus įspareigojimus, bet ir žymiai juos viršijo.

Tarybinio ūkio pirminė partinė organizacija atkreipė didejlė dėmesį į pasiūlo ūkio derliaus nuėmimui. Kertamajų, grēbiančių, kulių amžių ir kitų mašinų remonto darbai jau pilnai užbaigtasi. Paruoštis grūdu valymo mašinos ir sandėliai.

Liepos mėn. 13 dieną išvadymui praktikoje tarybinio ūkio pirminės partinės organizacijos susirinkimas, kuriam buvo apsvarstyta pasiūlo ūkio derliui nuimti elga; visų sėjos darbų pravedimui ir patikrinimui buvo išrinkta komisija iš keturių narių. Komunistams buvo duotos partinės užduotys bei paveseta kontroliuoti ir organizacinių padėti atskiromis tarybinio ūkio skyriuose.

Daugumas komunistų šias partines užduotis jau garbingai pradėjo išvadymui.

Tačiau reikia pasakyti, kad ne visi komunistai tinkamai ištraukė į VPK(b) CK vasario mėn. Plenumo nutarimo iškelty uždavinį išvadymą. Dideli neveiklumą ir apsilidimą savo darbe rodo Kazliškio tarybinio ūkio skyriaus spirito fabriko direktorius komunistas drg. Popovas.

Šio ūkio skyriuje politinis ašikinamasis darbas darbininkų tarpe pravedamas visiškai siplėtė. Nėra sudarytų agitatorų brigadių. Neveikia raudonasis kampelis. Nefileidžiama sieninė spauda. Dirbančiųjų prisilimtus įspareigojimui išvadymo nėkas netikrina. Visiškai blogai sutvarkyta gyvulų priežiūra,

OKO

P. Paliepls.

## Didėja valstiečių – pirmūnų eilės

JUŽINTAI, liepos 24 d. Vis didesniais kiekiuose plaukiu plienas į valsčių veiklančius gretinės nugriebimo punktus. Valsčiaus karvių laikytojai, vykdami prisilimtus laiške draugui Stalnui įspareigojimus, skuba laiku atsiskaityti su valstybe.

Kiekvieną dieną vis gausėja skaičius naujakurių, mažazemėmis, Tėvynės karo dalyvių ir kitų darbo valstiečių, galutinal

atsiskaičiusių su valstybe plieno produktais už visus 1947 metus. Dvirišių įspareinkės darbo valstiečiai drg. drg. Navikas Jonas, Vaičiutis Balys, Gudonis Juozas, Snarskis Kazys ir eilė kitų jau pradėjó viršplaninį statymą valstybei.

Tos pačios įspareinkės darbo valstiečiai Čeponis Jonas ir Butkys Petras virš plano jau pristatė i pleno priemėmis punktą 180 kilogramų pieno.

— Kalp galima greičiau atsiesti su valstybe, — pareiškė darbo valstietis Poviličius Kazys, — laikau savo šventą pareiga. To iš manęs reikalauja partija ir vyriausybė. Aš savo pareigą jau atlikau — pieno prievoles už 1947 metus išvadžiau visu šimtu procentų. Dabar jau daviau valstybei virš plano 200 kg pieno ir pristatysiu dar daugiau.

J. Petkus

## Geralatlieka pareigas

OBELIAI. Krešionės įspareinkės gretinės nugriebimo punkto vedėjas drg. Kišūnas, ivertindamas Tarybų valdžios jam patikėtas dabar elnamasias pareigas, sąžiningai jas atlieka.

Sis gretinės nugriebimo punkto garbes lentoje atsispindi socialinių laimėtojai — pleno paruošų pirmūnai, o Juodojoje

pavyzdingai veda pleno statytojų sąrašus ir pagal juos kontoliuoja pieno paruošų sabutojus ir apie juos informuoja pleno paruošų agentus.

Gretinės nugriebimo punkto garbes lentoje atsispindi socialinių laimėtojai — pleno paruošų pirmūnai, o Juodojoje

lentoje — visi sabutojai bei apsilidimai.

Drg. Kišūno suorganizuotos socialinių lenktynės spartesių valst. pieno paruošų išvadymui davė gražius vaisius: Krešionės įspareinkės pleno statytojai metinį pleno paruošų planą jau išvadė 75 proc.

J. Petraitis

## Pavyzdingai vykdo derliaus valymo darbus

Rokiškio valsč. Natkiškų km. darbo valstietis drg. Kalvelis Vladas, pavyzdingai vykdydamas visus valstybinius uždavinus,

lygliai taip pat pavyzdingai atlieka visus žemės ūkio darbus. Šis darbo valstietis, sekmin-

gat užbaigęs šienapiūtės darbus,

## Taryblinė statyba

### Daugiau dėmeslo įspareinkės Tarybų darbo sustiprinimui

Pandėlio ir Kamajų valsčių tapo pirmuojančia įspareinkės Tarybų valstybėje. Vyželčių metinė plieno paruošų planas didėjo 70 proc., šienapiūtės atlikėjų 80 proc., pasėlių palaipgi yra aukščiausia.

Šios įspareinkės Tarybų sėdžiuose taip pat svetinės visi darbo valstiečių dėmesys ir padaryti sprendimai perdami valsčiaus vykd. komitetų Pav., paskutiniame Tarybų posėdyje buvo svarstyti Zdanavičių — Juozas ir —skundai dėl atleidimo išskandino — politinio lygio, nedalyvaujant partinio uždaviniose. Ašiuk, kad tokis bloginas drg. Popovo atsinešimas į savo, kaip į partijos nario, pareigas ir privėdė prie to, kad šis tarybinio ūkio skyrius neįstengė tinkamai atlikti visų užkluskų uždavinijų.

Rokiškio valsčių, po išvadymui įspareinkėse atskaitinių tarybinių susirinkimų, įspareinkės Tarybų veikla žymiai suaktyvėjo. Gyvenimo praktika parodė, kad tose įspareinkėse, kur įspareinkės Tarybos tikrai suprato partijos ir vyriausybės uždavinius, — einamojo meto uždavinijų išsprendimas gerokai pasistumėjo pirmyn. Štai, pav., Vyželčių įspareinkė, kuri visą laiką buvo vlena iš paskutinių plieno paruošų ir kt. valstybinių uždavinijų vykdyme, dėka energingingo įspareinkės Tarybos vadovavimo, visus esamus trūkumus lengvai pašalino ir paskutiniuoju metu

P. Pūtelis

## Rūpintis miesto švara

Kovai su pliantančiomis ligomis mūsų vyriausybė emesi rimtų priemonių. Miestų ir apskričių sveikatos apsaugos skyriai, vykdomeji komitetai buvo griežtai įpareigoti žūtrėti, kad būtu vykdomi higienos reikalavimai ypač mieste, kur yra gausesnis gyventojų kolektyvas, kur epidemijos metu gali būti rimtū nelaikomi. Tenka pasakyti, kad daugelis gyventojų piltai suprato ir vykdo visus higienos reikalavimus. Bet yra ir tokiai, kuriems tai nerūpi.

Štai, pav., Rokiškio miesto alkštėje esančio namo Nr. 2 gyventojai visai neprisidėda prie švaros palaikymo mieste, visa laiką teršia ne tik jų žinioje esančią kiemą, bet ir šaligatvį. Yra konstatuota keletas faktų, kad šio namo gyventojai paplavas pila tiesiog ant gatvės. Dėl to priešvėliai dažnai priklauso lenktis nuo to namo per kelis metrus, nes šaligatvis būna užterštas įvaliomis atmatomis. Nė kiek negeriau atrodė į kiemą. Čia, galima sakyti, yra didžiulė musių perykla, kur jų randasi ištisi spiečiai. Šio namo gyventojai drg. drg. Bilevas ir Moslejevas visa tai gerai matu-

ir suprantą, bet sąmoningi nesilima jokių priemonių švarai palaikyti. Labai dažnai švarai liečių turimos karvės vedant šaligatvius, ko pasėkoje čia ligatvis retais atvejais būna užterštas.

Visi minėtieji reiškiniai teisiasi ištisus metus. Nežemos metu čia būdavo stausia nešvara.

Nesuprantama, kalp šio nako nemato sanitarijos inspektorius drg. Deksnys. Visus našius sąmoningus higienos taisyklis laužytojus jo pareigai yra griežtai sudrausti, tačiau štai viso iš drg. Deksnio pėsės taip ir nematyt. Atrodo, kad jis uolus tik tada, kai nė kiai pasilimi algą. To reikia nėt neleikad tikriausiai neužmiršti, ir negali užmiršti. O įreikala dažnai žūrių saldumabėjimai. Dažnai jis pasilenkia sausais tokiais higienos taisyklių laužytojų paslaikimais ir nesiramina, manydamas, kad vienas susitvarkys. Laikas buvo drg. Deksnui pereiti per Rokiškio miestą ne su užmerkiniu, bet atviromis akimis, minėtoms negerovėms tuo užkirštai kelia.

# KELIAS Į AUKŠTĄ APDOVANOJIMĄ

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1947 metų kovo mėn. 20 d. įsaku nustatyti užskaitapojimai kolektiviui už iki valstiečiams, MTS ir trybinti už darbuotojams už kvečių, rugių, kukurūzus, cukrinį rinkulį ir medvilnės aukštą derilių gavimą.

Su nematyti pakillimu sutiko įsakai tarybiniai valstiečiai ir visi mus didžiosios Tėvynės darbo žmonės. Tarybinio kaimo darbo žmonės, parodė Didžiojo Tėvynės karo metais aukštą bendrų liaudžių interesų supratimą, dabar, taikos metu, atiduoda visas savo žinias, jėgas bei pratyrimą tam, kad užtikrintų tokį žemės ūkio pakillimą, kuris leistų trumpiausiu laiku sukurėti produktų gausumą mūsų gyvenimoje. Žaliavos gausuma pramei ir butinių valstybinių produktų bei žaliavos atsargų iškaupimą.

VKP(b) CK vasario Plienimo nutarimas „Dėl prieinamų žemės ūkio pakelti požiūriu laikotariu“ nubrėžė konkrečius keltus visoms mūsų žemės ūkio šakoms sparčiai pakelti.

Galinga priemonė tam tikslui pasiekti yra plačiau įdiegti pirmenybę, rodančią kelią į aukštus derlius, patyrimą.

Tarybinio kaimo stachanovistų ir pirmūnai didelė jėga žemės ūkyje.

Mūsų šalyje darbas tapo garbes, šlovės, šaunumo ir didvyrumo reikalui: darbo žmonės, imones kurie dirba ne tam, kad

praturtintų eksplotatorius, o tam, vyksta įtemptas darbas. Lietuvos kaimo darbo žmonės kovoja dėl to, kad garbingai ištesėti savo žodį, duotą draugui Staliniui. Taip, pavyzdžiu, Šiaulių apskritis Pakruojo valsčiaus Akmenėlių apylinkės valstiečiai siekia išauginti 120 pūdų žieminių rugių iš vieno hektaro, o žieminių bei vasarinų kvečių — 123 pūdus; Panevėžio apskritis Liberiškio tarybinio ūkio centrinio skyriaus darbininkai, atskirios Juodriškių tarybinio ūkio brigados — po 180 pūdus. Kėdainių apskritis Grinkiškio valsčiaus, Kairenėlių apylinkės valstiečiai išpareigojo išauginti cukrinės rinkulės derilių 400 centnerių iš hektaro. Aukštus bei realius socialistinius išpareigojimus prislėmė ir kitų apskričių kaimo dirbantieji, kurie dabar kovoja dėl jų išvystymo.

Dabar tarybiniam kaimo su nematyti pakillimu išsvysto socialistinės lenktynės dėl derilinumo pakelimo, dėl rodiklių, numatyti 1947 m. kovo mėn. 29 d. įsaku, pasleikimo.

Dėkingi už tėvišką rūpinimą lietuvių tauta, Tarybų Lietuvos darbo valstiečiai, tarybiniu ūkiu ir MTS darbininkai bei žemės ūkio specialistai laiške tauvui vadui didžiajam Staliniui išpareigojo šiai metais išauginti gausų derilių ir prieš laiką — ligi Didžiosios Spalio socialistinių revoliucijos 30-ų metinių išvykdyti valstybinių grūdų paruošių planą.

Dabar respublikos laukose

...

praturtintų eksplotatorius, o tam, vyksta įtemptas darbas. Lietuvos kaimo darbo žmonės kovoja dėl to, kad garbingai ištesėti savo žodį, duotą draugui Staliniui. Taip, pavyzdžiu, Šiaulių apskritis Pakruojo valsčiaus Akmenėlių apylinkės valstiečiai siekia išauginti 120 pūdų žieminių rugių iš vieno hektaro, o žieminių bei vasarinų kvečių — 123 pūdus; Panevėžio apskritis Liberiškio tarybinio ūkio centrinio skyriaus darbininkai, atskirios Juodriškių tarybinio ūkio brigados — po 180 pūdus. Kėdainių apskritis Grinkiškio valsčiaus, Kairenėlių apylinkės valstiečiai išpareigojo išauginti cukrinės rinkulės derilių 400 centnerių iš hektaro. Aukštus bei realius socialistinius išpareigojimus prislėmė ir kitų apskričių kaimo dirbantieji, kurie dabar kovoja dėl jų išvystymo.

Draugo Stalino iniciatyva, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nustatė rodiklius, kuriuos išvykdžius žyimiems žemdirbystės meistrams bus suteikiamas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas, skiriami ordinai ir medallai.

Be abejojimo, jog šiai metai išplėsto puolimo dėl žemės ūkio pakelimo metais, Socialistinių Darbo Didvyrių bei ordininkų, išskovusius aukštą derilių, skaičius žymiai padidės.

Tegu šviesiai išiliepsnoja mūsų tarybiniam kaimo ugnis socialistinių lenktynių dėl aukštų derilių, dėl garbingų vyriausybinių apdovanojimų gavimo.

A. M.

## Pasitobulinimo kursai mokytojams

Tiksli keilti apskrities mokyklų mokytojų pedagoginę kvalifikaciją apskrities Liudiaus Svitimo skyrius organizuoja mokytojams, neturintiems pedagoginio pasiruošimo ir nesimo-kantiems neakivaizdinį būdą, išimpalaikius pasitobulinimo kursus, kurie šiemet bus pravedami Rokiškyje rugpjūčio mėn. 1—20 d.

Daug apskrities mokytojų giliai žinias, tobultinasi Vilniaus Pedagoginio Instituto ir Kauno Mokytojų Seminarijos neakivaizdiniose skyriuose. Nema-

žas apskrities vidurių mokyklų mokytojų skaičius komanduojamas į pasitobulinimo kursus Vilniuje ir į kitas respublikos vietas. Pasitobulinę mokytojai rudenį sėkminges išlungs į apskrities mokyklų sistemos darbą.

J. Klevas

...

vadą.

Šeštasis partijos suvažiavimas pilnai įvertino draugo Stalino poziciją. Draugas Stalinas išgelbėjo Vladimiro Iličiaus gyvybę. Naktį iš liepos 24 d. i 25 d. jis visiškai slaptai persiuntė Lenina į Razlivą stoti. Pirmi apliešdamas Petrapili, Leninas nusiskuto barzda, nuskrėpo iš ūsų ir tapo neatpažastamu. Razlivo stoteje Vladimiras Iličius iš pradžių slėpėsi pas partikimą darbininką palėpėje, o per keletą darbininkų persikelė į iš šieno padarytą palapinę, kur ir pragyveno iki šalčių, kada draugas Stalinas organizavo Lenino pervažiavimą į Suomiją.

Tuo laiku, kada Leninas, persekiojamas ir gaudomas kontrrevoliucinės Laikinosios vyriausybės teismą. Draugas Stalinas matė, koks mirtinas pavojus gresia Leniniui, ir ryžtingai priešinėsi jo stojimui į kontrevoliucinę teismą. Tikrai, pasiekiau paaiškėjo, kad tuometinis Petrapilio karinės apygardos vadovas generolas Polovcevas įsakė kontrevoliuciniam karininkams, ieškojusiem Lenino, iškarto užmušti bolševikų partijos

## RUGIAPIŪTĖS NUOTAICA

D. Lukoševičius  
Saulutėje subrendę  
Rugellai lenkia varpas.  
Lauku dalgeliai brenda,  
Jau pirmą barą kerpa.

Plovėjų skaištų veidą  
Rasa viltim suvilkgo.  
Dalgeliai juokas aldi,  
Tik suvaltoja smilgos.

Rišėjos, lyg patrake,  
Iraudę pėdus mėto.  
O linksmos šypsos akys  
Ir pradeda žydėti.

Tik paežy senelis  
Per ūsus dūmą pučia —  
Taip gražūs čia rugellai,  
Ir darbštūs jo vaikciai...

Dalgeliai Juokas aldi,  
Dalgeliai saulėj tviska.  
Ir ašara ant veido  
Iš jo akių ištryško.

Jam menasi jaunystė,  
Kiti dar vėjai patė.  
Jis Juto dienas vystant  
Iš skausmo rugiapiotė.

Čežėjo sunkūs dalgiai  
Plačiuos laukuose dvaro,  
Kai jis, mažai tevalgės,  
Taip sunkū barą varė.

Iš džiaugsmo kalp neverkti,—  
I širdj glauciūlas varpos —  
Vaikų dalgeliai smarkus  
Kitokį barą kerpa.

Ir dienos jų kitokios,  
Kiti ir vėjai pučia.  
Dalgeliai skamba Juokas  
Šiandien per rugiapiotę.

Žemė sava ir derlius  
Našaus šilkinio Javo.  
Rikiuojas gubų eilės  
Ir viskas sava, sava...

## Suvažiavimo atidarymas

Tai buvo pirmasis partijos suvažiavimas po carizmo nuvertimą. Jis buvo sušauktas po dešimties metų nuo penkojo suvažiavimo, dirbusio Londono. Ir nors carizmo režimas Rustijoje nebeviešpatavo, bet bolševikų partijai, suvažinusių pati aktyviausią vaidmenį autokratijos nuvertime, reikėjo pravesti suvažiavimą nelegaliai.

Apie suvažiavimo sušaukimą buvo paskelbtą spaudoje, bet jo darbu vieta nebuvò nurodoma. Pirmieji suvažiavimo posėdžiai vyko Viborgo pusėje, žinomoje savo revoliucionėmis tradicijomis, paskutiniai posėdžiai — mokyklos pastatose prie Narvos vartų, kur dabar pastatyti kultūros Namai.

Šie atsargumai buvo toli gražu ne nereikalingi. Visa buržuazinė spauda, lyg pagal komandą, reikalavo bolševikinio suvažiavimo delegatų arešto. Imperialistinės Laikinosios vy-

riausybės šnipai zujo po Petrapili ir jo apylinkes, bet taip in nerado vietos, kur susirinko suvažiavimas.

„Posėdžiai, — prisimena vieną iš delegatų, — vykdavo ant tiek nelegaliai, kad daugelis draugų užsirašė nelegalios pavardėmis, kadangi mes kiekvieną dieną laukėme dar didesnio triuškinimo ir areštų“. Imperialistinė buržuazija ir Jos „socialistiniai“ lekajai panaujo do blogiausią carizmo laikų metodus!

Suvažiavimas buvo atidarytas rugpjūčio 8 d. (pagal seną kalendorių liepos 26 d.). Jame dalyvavo 157 delegatai su sprendžiamuoju ir 128 delegatai su patariamuoju balsu. Cia buvo bolševikų partijos žiedai, Lenino ir Stalino mokiniai užgrūdinti bolševikai, praėjus ilgą revoliucionės kovos mokyklą. Iš 171 suvažiavimo dalyvio, užpildžius anketas, 110 žmonių sėdėjo cariniuose kalėjimuose, 10 buvo kotorgoje, 55 buvo ištremime, 150 buvo areštuoti, (B. d.)

Prieš 30 metų

## Bolševikų partijos šeštasis suvažiavimas

### Leninas pogrindys

Praėjo keturi mėnesiai nuo valdžios nuvertimo. Menlevkai ir ėserval, Laikinosios vyriausybės ministras ir jų padėti negalėjo žodžiai, kad priedėlių demokratinį rojų ir vairas laisves, kurios lyg ir buvo išvivešta patvarkos Rustijoje. Bet tai buvo tik žodžiai. Gyventojai atrode visai kitaip.

Bolševikų partiją — vienintelį laisvų interesų gynėjų — išlaikyti gnužindin ir persekioko, taikią darbininkų demonstracijas išsaudė. Petrapilio proletara, padavinėjusi bolševikų laikraščiui, užmušė. Darbo masių vadai Leninas buvo priverstas slėptis pogrindyle. Jis medžiojo Laikinosios vyriausybės šnipai, turėdami jį užmušti. Taip atrodė likrumoje buržuazinė „demokratija“...

Liepos 20 dieną į Lenino buvusį išverėjė Junkeriai, bet Vladimiro Iličiaus ten jau

## TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Inspiruotas džiugavimas dėl nepaprastai greito 16 Europos šalių pasitarimo Paryžiuje darbo „užbaigimo“ neilgal teiruko. Nusivylimas prasidėjo antrą dieną po jo uždarymo. Reikala tas, jog viltis greti ir patikimai gauti amerikinius dolerius pastrode priešlaikinė.

Amerikos spauda pranešė, kad kongressas (parlamentas) nesvarstys pagalbos Europai klausimo prieš 1948 m. pavasarį. Ta naujiena, patvirtinta taip pat speciailių asmeny, stato amerikinių dolerių mėgėjus į sudėtingą padėtį. Draugas V. M. Molotovas neseniai padarytame pareiškime trijų ministrų Paryžiaus pasitarime perspėjo prieš per dideles viltis gauti užsienio pagalbą. „Tarybinė delegacija mano, — sakė Jis, — jog lemiamą reikšmę Europos šalims privalo turėti kiekvienos šalies vdinės priemonės bei tautinės pastangos, o ne užsienio parama pagrįsti apskaičiavimai, kurie privalo turėti priklausomą reikšmę. Net ir sunkiausiomis sąlygomis Tarybų Sąjungoje visuomet pasliktose visu pirma savo Jégomis, ir, kaip žinoma, ji žengia pirmyn savo ekonominio gyvenimo nenukrystamo pakilimo keliu“.

Dabar, kai Amerikos „pagalba“ nukelta į nežinomą atėtij, ne tik antraeiliai 16 valstybių Paryžiaus pasitarimo dalyviai, bet ir patys jo organizatoriai — Anglia ir Prancūzija atsidurė sunkioje padėtyje. Anglijos anksčiau numatyto laiko baigia išnaudoti Amerikoje gautą paskolą, kuri siekia 3.750 milijonų dolerių. Anglių pranešimais jis bus ištekvota iki metų pabaigos ir kadangi nauja greita pagalba nemumatomai, Anglija turės ištekvoti savo nežymią aukso atsargą. Iš gausių kalbų ir

pačiausiuoju astovu rūmuose matyt, jog Amerikos paskola buvo išnaudota ne pagal paskirtį. Užuot asignavus dolerius pramonės techninėms konstrukcijoms eksportui stiprinti, Jie éjo Amerikos tabakui, daržovėms, valsiams užpirkti ir gausiai Anglijos karluomenel, tebesančiai višejo eilié šalių, išlaikyti.

Sunkioje padėtyje yra ir Prancūzijos vyriausybė, ligei šiol gvenusi iš nedidelio paskolų ir negalėjusi įveikti Prancūzijos pramoninės buržuazijos bei bankų sabotažą ir spekuliaciją.

Mažosios šalys, tokios kaip Belgija, Olandija, Danija, nukentėjusios nuo vokiečių išverzimo, būdamos reikalangos paskolu, ne be pagrindo bijo, jog ta pagalba gali būti gauta tik Amerikos išviešpatavimo Jū ekonomikoje saškaita.

\* \* \*

Antrasis nemalonumas, kuris sekė tuoju po Paryžiaus pasitarimo, buvo pranešimas aplie amerikinių planų Vokietijai atkurti.

Dar Leakios atsisakymo daivaui Paryžiaus pasitarime motyvavime buvo pabrėžta, jog Lenkijai neprimitinas pasitarimo organizatorių keitimus atkurti Vokietijos ekonominę prieš atkuriunt nuo hitlerinių plėškų nukentėjusias Europos šalis arba Jū saškaita.

Dabar tuos teisingus būgšlavimus pilnintini palvirkinto vadinosi Amerikos vyriausybės direktyva Amerikos kariniam gubernatorui Vokietijoje generalui leitenantui Klejui. Pagata direktiwy Vokietija turi pristiesti plieno gamybą Ruro ir Reino srityje, ligei 12 milijonų tonų ir tik Vokietijos išsaugosios ekonominės baze bus atkuriama.

Vokietijos laikraščiai praneša apie tą nusivylimą, kurį sukelė Europos šalyse tasai naujasis Jungtinės Valstybių kursas.

„Niujork Taimis“, pranešėmas oficialiai Prancūzijos asmenių nuomonę, rašo: „Jungtinės Valstybės pilnintini padės Vokietijai ir, matyt, nepadės šalims, nuniokotome Vokietijos“. Pasak laikraščio, vienas pranzužu astovas pareiškė: „Geriausiu atveju mes gausim pagalba Maršalo plano pagrindu kada nors ateinančiais metais, o Vokietija jau gaus nedelsiant“.

Prancūzijos astovas Jungtinėse Valstybėse Bone pranešė spaudos astovams, jog Jis padarys oficialų pareiškimą Amerikos vyriausybei.

Tačiau direktivos generolui Klejui duotos. Kokia Jū esmė?

Tos direktivos duoda nurodymą paremti senus privačius savininkus ir koncūrus Vokietijoje. „Naujasis kursas“ nukreiptas prieš anglų interesus Rure ir gresia anglų pozicijoms šiame svarbiausiai Europos pramonės rajone. Suteikdamos Ruro pramonininkams kreditus ir skirdamos ten savo agentus va lovais, Jungtinės Valstybės tampa šeimininkais Anglijos okupuotoje zonoje.

Amerikinis laikraštis „P. M.“ laiko, jog visos šitos priemonės siekia ištrauktis iš Anglijos rankų svarbiausiai Europos karinių arsenala. Laikraštis rašo, kad nors Bevinas ir mano, jog „gaijus priešintis Amerikos planui, liečiančiam Rurą, Jis, galimas dalykas, per daug vertina savo Jėgas, nes Jungtinės Valstybės, matyt, pajėgia primesti savo valią. Jei tokia Anglijos padėtis, tai ko gali tikėtis Jos Junesnelei partneriai?

V. Grīšaninas

## MŪSŲ RESPUBLIKOJE

### Derliaus nuėmimo darbų fronte

MAŽEIKIAI. Pavieniuose sklypuose rugiai pastekė vaškinė subrendimą. Pirmieji Mažeikių valstiečiai Javų piauti išėjo valstiečiai Pacevičius ir Stokus.

Atrankinė plūtis prasidėjo ir kituose valsčiuose.

MARIJAMPOLĖ. Apskrityje prasidėjo atrankinė plūtis. Kazlų-Rūdos ir Liubavos valsčiuose nupiauti pirmieji hektarai Žeminių rugių.

ALYTUS. Daugiau kaip 2.500

hektarų Žeminių rugių ir kitių nupiovė Alytaus apskrities valstiečiai. Eilėje aplylinkių prisidėda naujojo derliaus kūlumė.

TRAKAI. Derliaus nuėmimo tempai valstiečių ūkiuose didėja. Žeminių rugiai nupiauti didesniame kaip 8.000 hektarų plotė. Derliaus nuėmimė pamauja Vievio valsčiaus valstiečiai. Čia nukirsta nuo pat pries priešais daugiau kalpų Žeminių rugių.

Visur išsvysto Javų kūlumė

### UTENOS MTS ĮVYKDĖ PIŪTIES PLANA

Utenos MTS dirbtantieji tarybinės valdžios įkūrimo Lietuvuje 7 metines pažymėjo naujam gamybinių pergale: paleidus į darbą visas Javapliavos, MTS per kelią dienas įvykdė 100 procencinių grūdinių kultūrų plo-

### Medicinos aparatūra kurortams

Respublikinis Rentgeno Centras aprūpino kurortus elektromedicinos aparatūra. Rentgeno — diagnostikos aparatų ir trumpuju bangų elektromedicinos aparatų pasiūstį Druskiniukus,

Birštoną bei Palangą. Čia jis bus įrengti vietos poliklinikos ir ambulatorijose ir aplaujančių. Visa eilė fizoterapijos aparatų gauta Likės kurorte.

### VEISLINIUOSE SKLYPUOSE

Buržuazinėje Lietuvoje nebuvuo gaminama grūdinių kultūrų veislinių seklių masliniams pašėliams. Dabar veislinių kultūru auginimas pavestas tarybiniams ir seklininkystės ūkiams. Respublikos tarybiniuose ūkiuose dabar yra ligi 5.000 hektarų veislinių pasėlių, kuriuose augina Žeminių rugių „Zepkus“, Žeminių kviečių „Perale“, vasariniai kviečių „Grizučiai“ ir „Koda“, vasariniai miežiai „Selija“ ir „Maja“ bei kiti. Visi pasėliai labai gražūs ir žada gausų derlių.

Didelius veislinius sklypus

### Istorinė krašto praeities šaltinių

Plečiant krašto praeities nagrinėjimo darbą, Lietuvos Istorijos instituto pasiūlymu, grupė darbuotoju verčia į Lietuvą kalbą krašto praeiti liečiančius istorijos šaltinius.

Svarbiu šaltiniu vokiečių agresijai į Lietuvą vilduramžiai iškirti yra Dusburgo metraštis. Jis Jau išverstas į Lietuvą kalbą. Išverstas ir kita šaltinis —

vėlakų įstatymas (išleistas II šimtmetyje).

Idomus yra ir kitų dokumentai — vakarinis Lietuvos leynas (1340 metų), eilė populiarių, akivaizdžiai parodantį vadovaujantį „šventųjų tėvų“ vaidmenį, organizuojant križuočių veržimą į Lietuvą.

Išversta ir keletas smulkių pobudžio dokumentų.

### Dar vienas tarpmiestinio susisiekimo ruožas

PANEVĖŽYS. Nesenai pradėjo veikti auto susisiekimo linija Panevėžys — Likėnai — Panėvėžys — Biržai.

Red. pavaduotojas P. BAGACKAS

## Šarifudino kreipimasis

LONDONAS (TASS). Kai pranešė Reuterio agentūros Singapuro korespondentas, Ilepos 22 d. Indonezijos respublikos vyriausybės ministras pirmininkas Šarifudinas, kalbėdamas per Džokjakartos radiją, kreipėsi į visus Indonezijos draugus Indijoje, Kintijoje, Europoje, Amerikoje ir Australijoje, ragindamas „greitai ir efektingai“ iškišti į Indonezijos konfliktą. Prašydamas pasaulio tautas sustaūdyti tolesnį krauso liejimą, Jis pareiškė, kad šiuo metu Indoneziečiai stovi akivaizdoje didelio masto kolonijinio karo, o ne paprastu „policiinių priemonių“, tariamai vykdomy taisai ir saugumui palaikti. Darbinių olandų karinių veiksmų tikslas yra nei daugiau, nei ma-

žiau, kaip likviduoti respubliką ir atgaivinti seną kolonijinį valdymą. „Jei taika ir saugumas, — pasak toliau Šarifudinės, — turėtų būti Indonezijoje tuo tikslu, kad galima būtų kaip galima greičiau atnaujinti prekybą, tai šis karas turi būti sustabdytas. Visokie mėgimai iš šalies kitių į Indonezijos reikalus, turėtų būti išnaudoti nuo pagrindinio dabantinio konfliktinio momento, būtent, nuo respublikos atkūrimo ir jos pripažinimo de facto“. Toliau Šarifudinas pareiškė, kad karas Indonezijoje neatitinka taikos ir stabiliumo Pietryčių Azijoje ir visame pasaulyje.

Analizuodamas įvykius po Langadžio susitarimo pasirašymo, Šarifudinas kaltino olandus

veiksmus Indonezijoje, nutarimas yra balsus ir kad šis klausimas turi būti iškeltas Susienius Nacių Organizacijoje.

## Atstovų rūmų narys aplie įvykius Indonezijoje

NIU JORKAS (TASS). Kalpranešė Junited Press agentūros korespondentas iš Vašingtono, JAV atstovų rūmų užsienio pradėjusios stambius karinius